

GårdsbyBladet

NR 3/2011 En tidning till alla i Gårdsby – Sandsbro

Kräftfångst

GårdsbyBladet

En tidning utgiven av
Gårdsby Sockenråd

HEMSIDA
www.gardsby.se

MAIL
red@gardsby.se

ANSVARIG UTGIVARE
Sven Schill
0470-610 19

REDAKTION
Mona Hagström
0470-77 50 67

Christer Jonasson
0733-58 47 55

Ulla-Britt Schill
0470-610 19

Toni Sjö
(redaktionsansvarig)
0470-656 10

GRAFISK FORM & LAYOUT
Mattias Strömberg
mattias.stromberg@sodra.com

MEDVERKANDE I DETTA
NUMMER ÄVEN:
Bo Gunnarsson
Birgitta Jonsson
Micke Jonsson
Margareta Moqvist
Karolina Wicén

FRAMSIDA
Kräftorna har Karl-Erik Wärn
fångat.
Foto: Anna Gladner

TRYCK
Lindströms Tryckeri AB

UPPLAGA
1900 ex

Nästa nummer av
GårdsbyBladet kommer
i mitten av december 2011.

Stoppdatum för bilder
och artiklar 15 november.

Minns i november den ljuva september

Var tog sommaren vägen ? Redan börjar sensommarmörkret sänka sig, men både augusti och september kan bjuda på härliga dagar. I början av sommaren var vattnet lite kallare men nu är vattnet uppvärmt och man kan lugnt och stilla ta sej ett dopp .

Det är nu vi kan njuta av dom röda och goda kräftorna kokta i dill. Och så gott och trevligt när vi sitter med mössorna på huvudet och haklapparna runt halsen och sörplar i oss saften och äter kräftköttet med olika tillbehör.

Nu kan vi också börja skörda våra bär och frukter. Tänk så gott med en äppelkaka med vaniljsås, eller en ostkaka på squash (se recept inne i tidningen), rödbetorna är också jättegoda och inne i tidningen hittar du recept.

Under sommarmånaderna njuter vi mycket av god mat, glass och andra godsaker, sitter i solen och njuter , tar en kaka till em-kaffet . Det är kanske en del av oss som märker att kläderna inte sitter lika löst och ledigt som tidigare.

Nu är det dags att komma igång med motion efter sommaren. Hitta din egen motionsform och kom igång. Det är aldrig för sent att börja röra på sej. Det finns så många alternativ för alla åldrar. Gör det du tycker är bra för just dej, promenera, cykla, gympa eller träna på gym.(Läs artikel inne i tidningen). Självt är jag en hängiven joggare. Jogging är också en bra humörhöjare samtidigt som det gör gott för hela kroppen.

När höstmörkret kommer är det underbart att krypa upp i soffan med en bra bok. Självt läser jag allt, men är svag för deckare och kriminalromaner, som t ex Viveka Steen eller Marie Jungstedt. Det finns så mycket att välja mellan om du vill läsa.

Ja, hösten har många goda sidor.

Ulla-Britt Schill

Innehåll Gårdsbybladet nr 3 2011

- 4 VARFÖR ROSOR**
Möt Peder Gowenius vid den taggfria rosen "Louise Bugnet".

- 5 EN GÅRD BERÄTTAR**
Stojby Gästgivaregård eller Bosgård.

- 6 GÅRDSBYDAGEN**
Hultäng var platsen för årets Gårdsbydag.

- 8 NYTT FÖRETAG I GÅRDSBY**
Läs om Sandsbro VVS.

- 9 SMEDJAN**
Rapport från puben i Smedjan.

- 10 DE VILDA BLOMMORNAS DAG**
Måns Faxén ledde blomstervandring.

- 11 MOTIONERA, DET ÄR ALDRIG FÖR SENT**
Karolina Wicén skriver om motion för alla.

- 12 EVENEMANGSKALENDERN**
RECEPT PÅ SQUASH-OSTKAKA OCH RÖDBETSSALLAD MED GETOST

NYHET!

Nu gör vi även däckbyten åt er! Kom in så beställer vi nya däck till er!
Bra priser!

Omläggning däck: 400 kr Skifte av däck: 200 kr

JANSSONS HUSVAGNAR
VÄXJÖ 0470-229 44

www.janssonshusvagnar.se

Janssons Husvagnar
Tofta Stenskulle
355 92 Växjö

Tlf: 0470 – 229 44 / 0470 – 34 72 52
Mobil: 070 – 564 85 85 / 070 – 868 85 86
Mailadress: info@janssonshusvagnar.se

Öppettider: 10.00 – 16.00

Peder Gowenius vid den taggfria rosen "Louise Bugnet".

Varför rosor?

Text: Ulf Nilsson

Det finns många skäl till att tycka om rosor men Peder Gowenius i Haketorp har ett lite annorlunda. Han är intresserad av rosornas historia på deras väg mellan länder och kontinenter.

Det började när Peder tog bort en ful granhäck och planterade rosor. Men rosorna blev eländiga och Peder började läsa och höra sig för om rosor och blev på så sätt intresserad av deras historia. Han berättar om den s.k. mumierosen som man fann i Ramses II grav i Egypten. Den kunde via DNA härledas till Etiopien och nu finns den i Haketorp! I Romarriket vräktes mängder av rosblommor över deltagarna i de förlustelser som hölls vid kejsarhovet. Rosen är också den mest omskrivna blomman, inte minst kärleksposin, både i europeisk och ännu mer i persisk litteratur.

I Sverige fanns ursprungligen bara Pimpinellasorter, som är rotäkta, d.v.s. rotskotten är samma som övriga växten. Vanligast idag är att den ros man ser ovan jord är ympad på en härdig jordstam av nypon vilket innebär att ev. rotskott blir en nyponros!

Nya sorters rosor kom med munkarna som odlade dem för rosoljans skull. Under 1700-t blev rosen populär inom adeln, i slottsparkerna. Det märks på namnen de fick, de "adlades" som Peder säger.

På 1860-talet fick vi nya sorter, bl.a. kom då från Kina de s.k. remonterande rosorna, alltså de som blommar om. Detta medförde att många gamla sorter riskerade att dö ut men räddades till eftervärlden tack vare trädgårdsmästare Cedergren i Råå. Många av de rosor man köper idag kommer f.ö. från Kina.

Nya sorter kommer hela tiden berättar Peder och visar olika krypande sorter som inte tar så stor plats och därmed passar dagens små villatomter. Peder planterar gärna kanadensiska sorter för de är så härdiga. Han visar "Louise Bugnet" med underbara, fyllda, väldoftande vita blommor och dessutom helt fri från taggar. Den är en buske som blir 1.5 – 2m hög och breder ut sig ganska mycket. I trädgården finns många olika sorters rosor så det blommar från mitten av maj till november!

Den första lördagen eller söndagen i juli brukar Peder öppna sin trädgård för allmänheten.

En gård berättar: **Stojby Gästgivaregård eller Bosgård**

Text: Sven Schill

I slutet på 1700 talet var gården ett kronoskattehemman som tillhört kronan men friköptes genom skatteköp. Samtidigt uppfördes ny mangårdsbyggnad och stallar.

Den dåvarande ägaren omkom i en olycka vid höbärgningen. När han skulle köra in hölaset på logen klämdes han fast mellan hö och dörrpost.

År 1880 kom gården Bosgård i slakten Isakssons ägo genom bonden Carl-Wilhelm Gustavsson och hustrun Matildas köp av densamma. Carl-Wilhelm som var nuvarande ägarens farmors far ägde och brukade gården fram till 1935.

På 1890-talet kom en konstnär och frågade om han fick hyra in sig för mat och logi på gården, men istället för kontant betalning målade han olika motiv på tapeterna i flera rum. Konstnären var den berömde kyrkomålaren Bengt Nordenberg som samtidigt målade de stora verken som finns i Gårdsby kyrka, men dom målades på gården Viks loge i Sandsbro.

År 1935 tog Gerda Karlsson över gården Bosgård. Gerda var Carl-Wilhelms dotter. På gården fanns sedan 1928 en

arrendator Johan O Jonasson men i mangårds-byggnaden hade Gerda uthyrning och gästgiveri. Här är många Gårdsbybor födda och uppväxta.

Någon gång på 40-talet renoverade Gerda Bosgård. Rummen skulle tapetseras om men då skar Gerda ut dom vackra målningarna av Nordenberg och bevarade dem till eftervärlden.

Åren 1989-91 ägdes gården av Gerdas systerson Kjell Isaksson som använde den till sommarbostad.

Nu är vi framme till nuvarande ägarfamiljen. År 1991 övertogs Bosgård av Kjells son Bo med familj. Även då användes gården enbart om sommaren men efter några år renoverades Bosgård upp och nu lever Bo med hustru Rose-Marie året om där. Barnen Torbjörn 37, Stefan 34 och Helena 30 har lämnat hemmet för länge sen.

Bo, lärare på Teknikum och Rose-Marie, tandsköterska på Folktandvården bor sen några år tillbaka året om på Bosgård. Renoveringen är gjord med varsam hand och naturen i Stojby är fantastisk så det är inte konstigt att familjen Isaksson stortrivs.

GÅRDSBYDAGEN 2011

Text: Ulla-Britt Schill

I år var det Hultäng som stod för värdskapet av Gårdsbydagen. En mycket välarrangerad och lyckad dag som roade både barn och vuxna. Barnen kunde åka hästskjuts och spela på lyckohjul och det serverades både Bullens korb och kaffe med goda kakor. Allt mycket välordnat och trevligt.

I trädgården vid Hultängs Gård som ägs av Göran Sjögren var det mycket aktiviteter. Tält var uppsatt och där pågick försäljning av olika hantverk och även servering av kaffe.

De som hade arbetat och organiserat dagen så att den blev så lyckad var

- Göran Sjögren   ägare till
- Kurt & Ylva Elfström   smedjan
- Dan Elfström   smedjan
- Börje Olofsson   skolan
- Åsa Eriksson   timmade hundar
- Rickard Pettersson   Tält mm
- Mats Frejfors   byavandringen
- Monika Frejfors   Serveringen
- Tommy Karlsson   Berättare, mjölkskjuts, åkeri, taxi mm
- Linda på "slottet"   Bakade till serveringen
- Linda i "Vrån"   Bakade till serveringen

Ja det var verkligen trevligt att komma till Hultäng och både få se och höra historierna om byn.

Smedjan startades av Josef Elfström (född 1880) och byggdes i nuvarande skick 1930. Sedan övertog Harry Elfström företaget 1949. Han hade då 14 anställda och det tillverkades byggnadssmide mm. 1983 fick Harry en stororder från Libyen genom Skanska på 1km staket med grindar. Detta skulle levereras på 6 veckor. Då var arbetstempot högt och extrahjälp togs in och ordern levererades i tid.

Nu arbetar Kurt & Dan Elfström på hobbybasis med smide och företaget finns kvar med namnet Elfströms Mekaniska Verkstad.

Tommy Karlsson berättade hur hans far Herbert hade taxirörelse i Hultäng. Tommy tog körkort och körde mjölkskjutsen medan hans mor stod och lastade mjölkkakrukorna som vägde ca 70 kg. Det kunde ibland bli så många kannor att man fick trava dom i tre rader på höjden. En riktig kraftkvinna och ett härligt team Mor och son. Senare köpte Herbert Karlsson åkeribilar och körde såväl timmer som styckegods. Det var Tommy och hans bror Sören som körde och det kunde bli långa körtimmar och många mil per dag.

Börje Olofsson berättade om Hultängs skola. Skolan byggdes 1911-13. Ett stort hus med högt i tak så man kunde sätta in stora fönster som släppte in dagsljuset. Huset hade nämligen varken el eller vatten. Skolan hade småskola och storskola som det hette förr i tiden. Lärarna hade sina bostäder på övervåningen.

Småskolelärarinnan hade ett rum och kök, folkskolläraren hade fyra rum och kök. (den tidens jämställdhet) Det byggdes även ett mindre uthus som innehöll dassen och vedboden. Eftersom det inte fanns indraget vatten fick man pumpa vatten på gården och bära upp, sedan fick man bära ut smutsvattnet. Skolan drevs till början av 60-talet därefter fick barnen åka till Sandsbro skola istället. Skolfoton var uppsatta inne i skolan som vi kunde titta på. En helt annan tid på gott och ont, mest på gott för alla har klarat sej bra i livet som vuxna och med arbete och familjer.

På den f d skolgården hade Åsa Eriksson sina Golden Retrieverhundar.

Trevliga hundar som även barnen kunde klappa och "prata" med.

De som hade sina egna hundar med sej kunde gå till Åsa och få hjälp med trimning och annat som behövs ses över när man har hund.

Gårdsby är en stor socken med många utspridda byar. Det är därför roligt när dom olika byarna presenterar sej som detta år Hultäng som har så mycket att berätta och visa.

En helt lyckad dag i ett härligt väder och med stälände sol.

Hjärtligt tack alla ni som ställde upp.

Vinnare på tipspromenaden

Vuxna

1. Jörgen Yngvesson, Vikensved
2. Göte & Verna Johansson, Tveta

Barn

1. Oskar Strand, Växjö
2. Elias Karlsson, Växjö
3. Clara Johansson, Kråkenäs

Nytt företag i Gårdsby

Text och bild: Sven Schill

I sommar bildades Sandsbro VVS AB av Mattias och Louise Sjögren.

Familjen Sjögren som även består av 2 goa grabbar, Alfred 6 år och Edwin 3 år, bor i Svartö, en liten gård strax utanför Sandsbro.

Mattias gick ut VVS-linjen på Teknikum 1997. Sedan arbetade han i Ingelstad till 2003. Fram till i somras jobbade han på Södregårds Rör & Maskin AB men har nu bildat sitt eget företag.

Louise jobbar som sjuksköterska men hjälper även till med bokföring m.m. i företaget.

Alfred ska bli rörmokare och Edwin vill bli traktorförare.

Vilken kreativ familj!

SANDBRO VVS AB

Utför alla VVS installationer. Värmepumpar, vedpannor, badrum, nybygge och reovering.

Hör av er till Mattias

Tel : 070-237 11 78, 0470-23 555

Mail: info@sandsbrovvs.se

Hemsida: sandsbrovvs.se

Smedjan 2011

Puben har gått bra hela säsongen .

Vi tackar alla er som varit funktionärer. Det är en hel del arbete bakom varje fredagspub.

Ett speciellt tack till musikerna som spelar och håller igång gratis.

Sen alla ni som kommit till Smedjan på cykel, i bil eller gående. Utan er kunde vi ju stänga Smedjan och dricka ölen själv och det är ju inget roligt.

Det har varit kul och förhållandevis välbesökt hela sommaren och sista gången gick i irländsk stil med "Hugos vänner" som verkligen är medryckande.

Men nu går vi mot höst och vi stänger Smedjan för säsongen och öppnar i maj nästa år 2012.

TACK ALLIHOP!

Ulla-Britt & Sven

De vilda blommornas dag

Text och bild: Ulla-Britt Schill

Den 19 juni var det "De vilda blommornas dag".

Måns Faxén ledde denna blomstervandring. Vi träffades kl 10.00 vid Glasrikets Golfklubb i ett väder som var både si och så dvs ömsom regn ömsom sol. Men vi var ett positivt gäng som samlats och var nyfikna på vad Måns skulle hitta på. Och det vill jag lova - vi fick se, känna och lära oss hur mycket som helst. För mej som bara kan hundkex och maskros blev alldeles snurrig. Jag trodde att det var klöver jag såg, men nä då, det finns hur många klöver som helst och fibblor, ormbunkar och bräken. oj så mycket jag inte kan.

Alla vi som var med var så nöjda. Vi tackar Måns Faxén för en enastående förmiddag och hoppas få vara med på en ny blomstervandring nästa år.

Annonsera i GårdsbyBladet?

Här är några viktiga punkter att tänka på.

- Gällande annonsformat är:
    - 1/4 A4 – 185x65 mm
    - 1/6 A4 – 130x65 mm
    - 1/8 A4 – 92x65 mm
  - bildformatet ska vara tiff, jpg eller pdf
  - bildens upplösning ska vara 300 dpi (har bilden lägre upplösning kommer den bli ottydlig i tryck)
  - annonsen bör vara i gråskala
- Annonsstopp för nästa nummer av Gårdsbybladet är **15 februari**. Annonser och eventuella tekniska frågor mailas till Kajsa Nilsson: hello@kajsanilsson.se. För prisuppgifter kontakta Micki Gowenius tel: 070 – 67 61126.

Toftastrand Hotell & Konditori Villa Viks Matsalar

Vackert beläget vid Toftasjöns strand. Här kan du uppleva det lilla extra med hembakade bröd- och konditorivaror av högsta kvalitet. Kanske skulle det smaka med en vällagad lunch eller middag i vår restaurang

Villa Vik. Råvarorna kommer till stor del från lokala producenter. Både Toftastrand och Villa Vik är miljödiplomerade anläggningar och vi är medlemmar i Miljöresurs Linné och Regional Matkultur.

Varmt välkomna till Toftastrand och Villa Vik.

Adress: Lenhovdavägen 72
Telefon: 0470-65290
E-mail: toftastrand@tele2.se

Motion för alla – det är aldrig för sent

Text: Karolina Wicén

Hösten närmar sig och all god grillmat, all glass och övrig semesternjutning gör sig tillkännä. Byxorna känns lite trängre än vanligt och flåset är inte vad det borde.

”Jag hinner inte, jag orkar inte, det finns ingen träningsform som passar mig” Alla dessa ursäkter hörs alltför ofta. Vi ska träna för hälsan, inte för alla skönhetsideal som finns i vårt samhälle. Genom träning och motion motverkar vi att våra kärl blir tränga och vi låter vårt hjärta pumpa, vi motverkar diabetes och högt blodtryck. Vi tränar lika mycket för själen som för kroppen, endorfinerna får flöda och serotoninhalten ökar, vilket gör att vi mår bättre. Det finns en motionsform för alla, och det är aldrig för sent att börja. På spåret och Idol finns kvar även nästa år, vardagsstress även den, men din kropp finns här och nu. Det gäller att hitta pusselbiten att få in en rolig träningsform i vardagen.

I min familj är vi trogna Friskis & Svettis anhängare, där finns pass i alla de sorter såsom skivstång, spinning, gympa, core, yoga etc. Klienttetet är blandat från 15 till 85 och jag och min syster slutar inte förvånas över vad fantastisk mycket kroppen klarar även då den passerat 80 år. Om du tycker om att jogga och alltid har gjort, varför sluta bara på grund av en ålders siffra? Träning är glädje! Det finns en uppsjö av olika träningsformer idag, så säg inte ” det finns inte någon träningsform som passar mej” för det är en ursäkt som inte godtages. Kanske är din grej att sticka iväg med grabbarna på jobbet och spela badminton? Kanske

är det tuffa kettlebells pass eller kibox som lockar? Eller långa stavgångspromenader med vänninorna över veckans skvaller? 10 000 steg om dagen är vad som rekommenderas, och börjar man träna märker man snabbt att detta inte alls är något svårt mål. Numera finns även ett stort utbud för enkel träning att utföra hemma.

I min bokhylla står just nu Charlotte Perellis utgivna bok om träning, med smart upplagda träningsprogram på 20 min. Det finns många enkla hjälpmedel så som pilatesboll, gummiband och kettlebells att använda för hemmabruk. Men om motivationen inte helt är på plats till att träna hemma eller om det är svårt att komma igång är grupp-träningspass roliga och motiverande!

30 minuters aktivitet om dagen, med en åtminstone måttlig intensitet är vad som krävs för att vi ska nå hälsovinster. En rask promenad eller powerwalk med stavar kan ge stor skillnad för både kropp och själ. Intag och utgifter skall gå jämt upp, vilket det sällan gör då vi ofta stoppar i oss allt för mycket. Det finns anledning till att många läkare skriver ut fysisk aktivitet på recept, bristen på motion är boven i dramat till så mycket.

Så ..... har du inte börjat än, börja nu!

Lev gott!

EVENEMANGSKALENDER FÖR GÅRDSBY 2011

DATUM	TID	PLATS	AKTIVITET & ARRANGÖR (Sockenrådet el. Hembygdsgörelsen)
Lör 17/9	13.00	Hoppet	Arbetsdag på Hoppet
Ons 21/9	19.00	Hoppet	Genomgång av arkivmaterial
Lör 24/9	19.00	Hoppet	Genomgång av arkivmaterial
Fre 16/12	19.00	Smedjan i Gårdsby	JULSMEDJA! Julmusik, glögg, öl o vin, lussebullar och pepparkakor. Kanske levande Tomterock! Vi träffas i Smedjan med glitter och ljus och har trevligt. Ta tomteluvan på om ni har nån Väl mött

Recept på Squash-ostkaka

1 kg squash
4 ägg
1,5 – 2 dl socker
4 dl mjölk
4 msk vetemjöl (eller glutenfritt mjöl)
3-4 bittermandlar eller ca 2-3 droppar bittermandelolja
1++150 gr grovt hackad mandel

Gör så här:

- Skala och skär squashen i bitar som kokas mjuka.
Låt rinna av ca 10 min i en sil
- Vispa ihop ägg och socker, rör ihop alla ingredienserna
- Häll smeten i smord form.
- Grädda ca 45-60 minuter i 200 grader

Går bra att frysa – Lycka till!

Rödbetssallad med getost

Härligt gott nu när det finns fina svenska rödbetor

Till 4 pers

- 12 små rödbetor
- blandad sallad
- 1 rulle fransk getost, ca 200 gr
- vitt formbröd
- valnötter, rostade

DRESSING:

- 1 tsk flytande honung
- 1 msk vit balsamvinäger
- 3/4 dl olivolja
- . Salt och peppar

Sätt ugnen på grillvärme. Rör ihop dressingen
Skrubba och koka rödbetorna knappt mjuka.
Skala, skiva och fördela dem på en salladsbädd
Skär osten i skivor.
Ta ut rundlar ur bröden ca lika stora som osten
Stek bröden gyllenbruna och lägg på osten
Sätt in dem högt upp i ugnen så osten får färg
Droppa dressing över sallad och rödbetor
Fördela getostbröden ovanpå
Toppa med valnötterna

Ät och Njut